

han havde været ondskabsfuld, skulde jeg ikke have sagt noget derimod; for enhver Præstation maa bedømmes ud fra sit eget Grundlag, og det kan altid være morsomt at le, selv om det er en selv, det gaar ud over, men hvad Ordføreren her præsterer vedrørende Statens Overtagelse af Sukkerfabrikkerne, er hverken vittigt eller ondskabsfuldt, men det er ganske barnagtigt, og det er saa meget mere barnagtigt, som Ordføreren meget godt ved, hvad Grundlaget for Statens Overtagelse er. Han har to Steder givet Anvisning herom, rimeligvis, for at de, som have Forstand paa, hvorledes det forholder sig, ikke skulde tro, at det ærede Medlem er helt — „tosset“ vil jeg ikke sige, men — uvidende om det virkelige Forhold.

Den ærede Ordfører gør et Sted Selskabets Aktiver op til 27,8 Millioner Kroner, et andet Sted gør han dem op til 15 Mill. Kroner Aktiekapital og 15 Mill. Kroner opsparet Formue. Det er 30 Mill. Kr. For saa vidt den ærede Ordfører nu havde holdt sig omkring ved disse Tal, vilde han have været paa sikker Grund, og hvis han havde sagt som konservativ Mand: Vi ville ikke være med til, at Staten overtager Fabrikkerne, vi ville bevare den private Ejendomsret, nuvel, saa kunde jeg have taget min Hat af for ham, eller hvis den ærede Ordfører som frisindet Mand havde sagt, at han nok vilde gaa med til at reformere, men at han havde mange Betæneligheder ved Statens Overtagelse af Produktionen, nuvel, saa skulde jeg villig have indrømmet overfor ham, at der selvfølgelig vilde være mange Vanskeligheder, naar man gaar over fra en Samfundsform til en anden, det er en given Ting, og saa kunde vi have forhandlet om dette Spørgsmaal, og det er meget muligt, at det ærede Medlem i saa Tilfælde kunde have fremført meget gode Argumenter. Men det gør det ærede Medlem ikke, han har blot opstillet noget, som ikke har det fjerneste Spor med Virkeligheden at gøre. Det ærede Medlem begynder med de 30 Mill. Kr., og saa siger han: For at Staten skal overtage Fabrikkerne, maa den betale disse 30 Millioner, men dertil kommer Toldbeskyttelsen, som Fabrikkerne nok værd sætte til 10 Mill. Kr. kapitaliseret, det er 40 Millioner. Jeg maa sige til den ærede Ordfører, at det Tankeeksperiment er ikke en Gang forstaaeligt. Jeg skulde dog tro, at den Værdi, som Toldbeskyttelsen har, er inkluderet i selve Opgørelsen, som den foreligger. Fabrikkerne have jo Udbyttet af Toldbeskyttelsen nu, og de ere som

Følge deraf saa meget mere værd. I det Øjeblik vi tog Toldbeskyttelsen fra dem, og de tabte de 2 eller mere end 2 Mill. Kr. om Aaret, som denne udgør, i samme Øjeblik vilde deres Aktier synke med 10 Mill. Kr. Men den ærede Ordfører gaar i en fuldstændig modsat Retning, han lægger de 10 Mill. Kr. til i Stedet for at trække dem fra, i Stedet for at komme ned paa 20 Millioner, kommer han op paa 40. Og da han nu er kommen til 40 Mill. Kr., siger han: Det er alt for lidt, for vi maa give en Bunke Penge for en saadan Forretning, og den anslaaer han til 5 Mill. Kr., og saalægger han de 5 Millioner til, og saa ere vi paa 45 Mill. Kr. Men dermed er han ikke færdig, vi maa meget højere op, og saa siger han, at vi maa overtage Nakskov Fabrikken. Den staar i Fabrikkens Bøger opført til 2½ Mill. Kr., men vi skulle give 5 Millioner for den, vi ere ikke saa knebne. Saa ere vi oppe paa 50 Mill. Kr., saaledes har den ærede Ordfører presset Citronen. Men derefter gør han følgende geniale Bemærkning — som jeg gerne vil citere —, idet han spejder ud i Verdensrummet, om der ikke er mere, man kan lægge til. Han siger: men enten man opgør Værdien til 50 eller 60 Millioner — 60 Millioner! Det er fuldstændig Fantasi, barnlig Fantasi. Nu ere vi oppe paa 60 Mill. Kr. Men det er ikke den ærede Ordfører nok, han maa videre endnu. Saa eksproprierer han 15—16 Kvadratmil af Lolland, det er 150 Mill. Kr., saa ere vi oppe paa 200 Millioner. Jeg forstaaer ikke, hvorfor Ordføreren ikke gaar videre og eksproprierer 2000—3000 handlende, det er 500 Millioner, saa ere vi oppe paa 700 Mill. Kr., for der er ingen Grænse for, hvor langt man kan gaa i denne Retning. Hvis Ordføreren havde villet være konsekvent, vilde han kunne være gaaet langt, langt videre.

Saa komme vi til, hvordan det vil gaa, naar vi nu have eksproprieret til disse svimlende Priser. Men her falder den ærede Ordfører atter ned paa de 45 Mill. Kr. Det er for Resten meget klogt af ham. Jeg forstaaer nemlig ikke, hvorfor man, naar man kan købe hele Sylten for 45 Mill. Kr., skulde give 60 Millioner. Det er et Punkt, som den ærede Ordfører kommer til at udvikle noget nøjere for os. Men naar Ordføreren regner med 45 Mill. Kr., forsvinder Overskuddet naturligvis, Udbytteprocenten gaar ned til 7½ pCt., men det er ikke den ærede Ordfører nok. Nu har han opfundet noget, som er meget vigtigt, og dette vigtige er noget der hedder „hvis“. Hvis Sukkeret falder 1 Øre, tabe vi straks